



احمدغلامی

اغلب فعالان سیاسی تمایل دارند در تعیین حد چیزها ایفای نقش کنند. آنان با این رفتار می‌توانند قدرت خود را اعمال کنند. قدرت به معنای واقعی زمانی وجود دارد که اعمال می‌شود. قدرتی که اعمال نشود یا قادر به اثرگذاری نباشد. در واقع وجود ندارد. این فعالان زمانی که برای چیزی حد می‌گذارند یعنی آن را محدود به کناره‌نما می‌کنند. درست مانند مجسمه‌ای که با خط‌های کناره‌نما محدود شده است. مجسمه فرمی را بیان و عیان می‌کند. مرزها نیز کناره‌نمای دولت‌ها هستند، جایی که دولت‌ها قدرتشان در آنجا متوقف شده است. این معنا از حد را رواقیون کشف کردند. آنها چیزها را بدن‌ها نامیدند نه ایده‌های افلاطونی. از همین جاست که مخالفت آنان با افلاطون شکل گرفته است. چیزها ایده نیستند: «چیزها همان بدن‌ها هستند. این یعنی چیزها همان کنش‌ها هستند. حد یک چیز همان حد کنش آن چیز است و نه خط کناره‌نمای شکل آن. شما در جنگل انبوه در حال قدم‌زدن هستید و می‌ترسید، اما در نهایت موفق می‌شوید و جنگل نیز به تدریج تنگ‌تر می‌شود. خوشحال هستید، به نقطه‌ای می‌رسید و می‌گویید: آخیش اینجا حاشیه جنگل است. حاشیه یا لبه جنگل یک حد است. آیا این یعنی جنگل به واسطه خط کناره‌نمایش تعریف می‌شود؟ این خط کناره‌نما حد چه چیزی است؟ آیا حد فرم جنگل است؟ برعکس، حد کنش جنگل است، یعنی جنگل با آن قدرت اکنون به حد قدرت خویش می‌رسد و دیگر نمی‌تواند همه قلمرو را بپوشاند و تنگ می‌شود». ژیل دلوز تصریح می‌کند که ما با خط کناره‌نما طرف نیستیم، بلکه با حدی پویا مواجهیم که در تقابل با کناره‌نماست. در واقع چیز، حد دیگری به جز حد قدرت یا کنش خویش ندارد. دلوز می‌گوید: «بنابراین چیز قدرت است و نه فرم. جنگل نه با یک فرم بلکه با قدرت تعریف می‌شود: قدرت وادارساختن درخت‌ها به ادامه‌یافتن تا آنجا که دیگر این امر امکان‌پذیر نیست. تنها پرسشی که باید از جنگل پرسیم این است: قدرتش چیست؟ و این یعنی، تا کجا خواهی رفت؟». به راستی مردم تا کجا خواهند رفت؟ بسیاری از فعالان سیاسی، نگاه افلاطونی به مردم دارند و آنها را نه بدن‌ها، بلکه فرم‌هایی می‌بینند که می‌توان حد آنها را با کناره‌نما تعیین کرد. در باور آنان همان‌گونه که چیزها با کناره‌نمای خود محدود و حدگذاری می‌شوند، مردم نیز با این کناره‌نما شکل مقبولی خواهند یافت که با شرایط سازگار خواهند شد. مردم همان کنش‌ها هستند و این کنشگری در شرایط استثنائی قدرتش قابل محاسبه نیست، خاصه اینکه در شرایط استثنائی، بیوند بدن آنها با بدن دیگران قدرت فزاینده‌ای پیدا خواهد کرد. اسپینوزا با الهام از این مفاهیم است که می‌پرسد: «یک بدن چه می‌تواند انجام بدهد؟» این تعبیر، کنش و قدرت کنشگری را به آدمی بازمی‌گرداند. آدم‌ها فرما و قالب‌هایی از پیش تعیین‌یافته نیستند. از نگاه اسپینوزا آدم‌ها ذات ندارند، هر آدمی ذات تکین خود را دارد. بنابراین فعالان سیاسی باید بدانند که با دیدگاه افلاطونی که مبتنی بر سیاسی قالبی و فرم‌گراست، در دنیای مدرن نمی‌توان سیاست‌ورزی کرد. نمی‌توان قدرت چیزها (بدن‌ها) را نادیده گرفت. هر قدرتی تا آنجا گسترش می‌یابد که نیرویش را دارد. بنابراین قدرت‌هایی که با فرم‌های نهادی همچون دولت محدود شده‌اند، تا آنجا قادر به پیشروی اند که حدی برای آنان گذارده شده است: حدی که گاه دولت‌ها آن را به رسمیت نمی‌شناسند و از آن تجاوز می‌کنند. عبور از حد تعیین‌یافته ناگزیر با مرزهای جامعه و مرزهای دیگر تصادم پیدا خواهد کرد. آنچه ما به‌عنوان دموکراسی می‌شناسیم چیزی نیست جز ایجاد نسبت بین این بدن‌ها؛ بدن مردم با مردم و بدن مردم با دولت. هر نوع دیگری غیر از این مواجهه، کنش و واکنش‌های غیردموکراتیک است که در نهایت به موفقیت بدن‌هایی می‌انجامد که در شرایط استثنائی از توان بگذرند تغذیه کرده و به شیوه‌ای تصاعدی افزایش قدرت می‌یابند.

* برای نوشتن این یادداشت از کتاب «یک زندگی» ژیل دلوز، ترجمه پیمان غلامی و ایمان گنجی، نشر چشمه استفاده شده است.

شنبه ۲۰ بهمن ۱۴۰۳
۹ شعبان ۱۴۴۶
۸ فوریه ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۰۴۵
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه شرق

عباس آخوندی در نشست شورای مرکزی حزب همبستگی ایران اسلامی

سیاست «بی‌طرفی فعال»
بهترین راهبرد ایران
در جهان چندقطبی است



در «شرق» امروز می‌خوانید: خیز صندوق بازنشستگی کشوری برای ارتقای دارایی بازنشستگان؛ این بار ایران خودرو • رفع ناترازی به قیمت نابودی کشاورزی

برگزیده‌ها

«شرق» مرگ دانش‌آموزان در جریان حوادث مرتبط با اردوهای دانش‌آموزی را بررسی کرد

آموزش و پرورش فقیر و اردوهای نایمن

گزارش تحقیقی درباره تکنیک‌های فرقه‌ای در مؤسسه روان‌شناسی «الم.م.» بررسی روایت‌های عینی

این یک فرقه است؟

نگاه

قانون اساسی جمهوری اسلامی

از یاریس تا مجلس خبرگان

یادداشتی از جعفر رحمان زاده

یادداشت

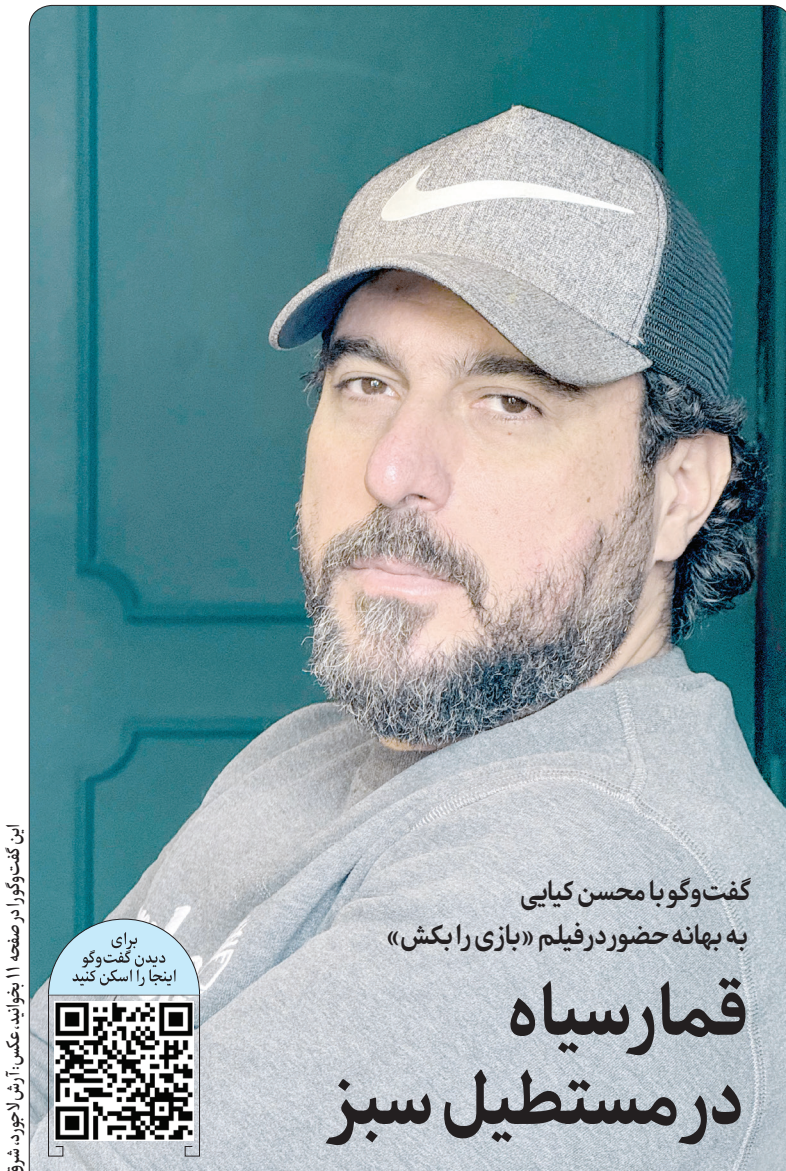
آرامستان خودرو



غلامرضا نازربند

تحلیلگر

اصطلاح مرده از گور گریخته را که کنایه از شخص بسیار زشت و نجیف و مردنی است، همه شنیده‌ایم. اما این اصطلاح دست‌کم در این یادداشت کنایه‌آمیز نیست و مصداق عینی دارد. این مصداق متضمن خودروهایی است که جای آنها در قبرستان اتموبیل است، اما همچنان در سفر و حضر و در بزگرها و جاده‌های بین‌شهری حضور فعال دارند. خودرویی که دانش‌آموزان فرزانة کرمانی را به کام مرگ برد، از این دسته موجودات اموچود است. چراکه گفته شده از ترمز خلاص بوده است. فاجعه واژگونی اتوبوس حامل دانش‌آموزان مدرسه فرزانتان کرمان بیش از آن است که بتوان نام حادثه و تصادف بر آن نهاد. امری کم و بیش عادی می‌نماید. شاهد مدعا تکرار این‌گونه رویدادها و تبدیل شدن آن به امر روئین است. شوربختانه در اینجا خودروهای عمومی وقتی از رده خارج می‌شوند دچار دگرپسسی از نوع کاربری می‌شوند و از سرویس‌دهی برنامه‌ای (سیستمی) به سرویس‌دهی چارتری روی می‌آورد، گویی که این جان‌های شریف و شیرین هم‌نوعان نیست که راکب ارا به هر دو نوع کاربری است. پیشینه این‌گونه فجایع حکایت از آن دارد که فارغ از چرایی و چیستی حرکت خودروهای حتی با بیش از ۷۰ سال قدمت در راه‌های کشورمان، در مواردی زدنند بین دارندگان و رانندگان وسایط نقلیه عمومی از رده خارج و مسئولان اجاره‌کننده آن وسایل، مانع از به گورسپاری ارا به‌های مزبور شده و این ممانعت به ازدست‌رفتن جان‌های شریف کثیری از انسان‌ها انجامیده است. داستان سوانح رانندگی در راه‌ها و جاده‌های کشورمان به قدری غم‌انگیز است که از وقوع نوعی تراژدی ملی روایت می‌کند. این نوع تراژدی با تصادف درشکه حامل درویش‌خان با اتومبیلی (۱۳۰۵) که به جان‌باختن اسطوره موسیقی این سرزمین انجامید، رقم خورده و متأسفانه با نرخ رشد لگاریتمی تداوم یافته است.



گفت‌وگو با محسن کیایی
به بهانه حضور در فیلم «بازی را بکش»

قمار سیاه در مستطیل سبز

فرمانده کل قوا در دیدار جمعی از فرماندهان نیروی هوایی و پدافند هوایی ارتش: مذاکره با آمریکا افلانه، هوشمندانه و شرافتمندانه نیست

دلیل؟ تجربه!

تجربه برجام می‌گوید مذاکره با آمریکا هیچ مشکلی را حل نمی‌کند

راه حل مشکلات داخلی است و به دولت بسیار امیدوارم مشکلات معیشتی مردم را کم کند

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری: فرمانده معظم کل قوا صبح دیروز در سالروز بیعت تاریخی همافران و کارکنان نیروی هوایی با امام خمینی در ۱۹ بهمن ۱۳۵۷، با جمعی از فرماندهان و کارکنان نیروی هوایی و پدافند ارتش جمهوری اسلامی ایران دیدار کردند. رهبر انقلاب اسلامی در این دیدار، روز تاریخی ۱۹ بهمن را روز تولد ارتشی سرفراز، مستقل و دارای هویت خواندند و با اشاره به تجربه بی‌حاصل حدود دو سال مذاکره با آمریکا در دهه ۹۰ و اقدام آمریکا در زیر پا گذاشتن همه تعهدات خود، تاکید کردند: مذاکره با آمریکا هیچ مشکلی از جمله دشواری‌های اقتصادی و معیشتی را حل نمی‌کند، همان‌طور که حل نکرد؛ بنابراین راه‌حل مشکلات «همت مسئولان متعهد و همراهی ملت متحد» است که ان‌شاءالله روز ۲۲ بهمن این اتحاد و همدلی را خواهیم دید. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به مطالب و بحث‌هایی درباره مذاکره در روزنامه‌ها و

کارشناسان می‌گویند سن انتظار صدساله برای خانه‌دار شدن مردم دست‌پخت دولت‌هاست

گره کور مسکن

صفحه ۴

یادداشت

بازی جدید ترامپ در قدرت با ایران



کیاوس پوریویی

درو کند. دوست دارد سرمایه‌یابورد و سرمایه‌یبرد. فقط در این صبر، بند اندکی دارد و هر لحظه می‌تواند زیر میز معامله بزند. ابتدا در مقابل او باید اعتماد، مشروعیت و اطمینان ملی را افزایش داد. فراموش نکنیم این اعتماد ملی فقط در نظرات و شرکت در راهیمایی‌ها نیست؛ شور و نشاط انتخاباتی، حضور گسترده مردم پای صندوق رای، برداشتن مواج جهت تحقق وعده‌های رئیس‌جمهور منتخب، دوم مذاکره بی‌قیدوشرط و فوری و درودرو پای میز مذاکره، نه‌فقط در تریبون‌های رسمی وزارت خارجة یا سخنگوی دولت یا غیررسمی به‌صورت شعار یک‌طرفه که هر از گاهی مطرح می‌شود، سوم تعیین خط‌مشی مذاکره توسط حاکمیت و سپس هم‌صداشدن همه جریان‌ها و گروه‌ها با سیاست اعلامی. چهارم انتخاب گروهی کارگرفته و خیره از نیروی جوان و چهره‌های جدید دیپلماسی که در این زمینه کارگرفته و پخته شده‌اند. کشور با دست‌انداهایی جدی مواجه است؛ گفتن اینکه کشور فقط با نفت اداره نمی‌شود، چیزی را حل نمی‌کند. تجربه برخلاف این نشان می‌دهد کشور از تحریم‌ها به‌شدت آسیب دیده و بخش عمده ناترازی‌های ما از همین تحریم‌هاست. پس مسئله را جدی فرض کنیم. شعار می‌دهیم تا سال آینده در بخش انرژی ناترازی نداریم، فراموش نکنیم قول داده بودیم که صادقانه با مردم صحبت خواهیم کرد، اکنون چه سیاست و مدیریتی را در پیش گرفته‌ایم که در کمتر از یک سال این مشکلات عهیده را حل خواهیم کرد؟

خبر

پزشکیان: عاملان و مقصران حادثه کرمان معرفی شوند

رئیس‌جمهور در پیامی ضمن ابراز همدردی با خانواده‌های دانش‌آموزان جان‌باخته کرمانی، بر بررسی علل وقوع حادثه از سوی دستگاه‌های نظارتی و معرفی عاملان و مقصران تاکید کرد و گفت: باید اقدامات موثر و کارآمد برای جلوگیری از تکرار چنین رخداد‌های تأسف‌باری صورت گیرد. به گزارش ایرنا، مسعود پزشکیان در پیامی ضمن ابراز تأسف عمیق از وقوع حادثه تلخ و دلخراش واژگونی اتوبوس حامل دانش‌آموزان شهر کرمان در جاده شهداد که منجر به جان‌باختن و مجروح شدن تعدادی از این دانش‌آموزان عزیز شد، موجب تأثر عمیق اینجانب و آحاد مردم ایران گردید. با ابراز همدردی با خانواده محترم آنان، این ضایعه ناگوار را به جامعه فرهنگی، مردم کرمان و به ویژه خانواده‌های داغ‌دیده تسلیت می‌گویم و از درگاه خداوند متعال برای جان‌باختگان علو درجات، برای خانواده‌ها صبر و اجر و برای مصدومان شفای عاجل خواستارم.

انتشارات شرق منتشر کرد



ارتباط با روزنامه شرق

T.ME/ALOSHARGH

سازمان آگهی‌های روزنامه شرق

۸۶۰۳۶۱۱۹

جناب آقای محمود یآوری

درگذشت مادر گرامیتان را به شما و خانواده محترم تسلیت می‌گوییم، برای آن مرحومه غفران و برای بازماندگان صبر مسئلت داریم.

مهدی رحمانیان، ابوالفضل سلطانی رضاعلی صالح‌نیا